

SZMSZ III. KÖTETE
HALLGATÓI KÖVETELMÉNYRENDSZER

III.1.2. A fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről

A Szenátus 2015. július 13-i ülésén SZ-123/2014/2015. (2015. VII. 13.) számú határozatával támogatta a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről szóló szabályzat elfogadását.

Ezzel egyidejűleg a tárgyban kiadott korábbi szabályozás hatályát veszíti.

A fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak folytatásához szükséges esélyegyenlőséget biztosító feltételekről

A Budapesti Corvinus Egyetem a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény (a továbbiakban: Nftv.), a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény, a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény egyes rendelkezéseiről szóló 87/2015. (IV. 9.) Korm. rendelet, a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) Korm. rendelet, a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet alapján a fogyatékkal élő hallgatók esélyegyenlőségét biztosító feltételekről az alábbi szabályzatot alkotja.

1. §

A szabályzat hatálya az Egyetemen hallgatói jogviszonyban álló személyekre terjed ki, továbbá a 4. §-ban meghatározottak szerint a felvételi eljárásban a fogyatékkal élő jelentkezőkre (a továbbiakban: jelentkező).

2. §

E szabályzat alkalmazásában *fogyatékkal élő hallgató, illetve fogyatékkal élő jelentkező, aki a fogyatékos személyek jogairól és esélyegyenlőségük biztosításáról szóló 1998. évi XXVI. törvény 4. § a) pontja szerint tartósan vagy véglegesen olyan érzékszervi, kommunikációs, fizikai, értelmi, pszichoszociális károsodással - illetve ezek bármilyen halmozódásával - él, amely a környezeti, társadalmi és egyéb jelentős akadályokkal kölcsönhatásban a hatékony és másokkal egyenlő társadalmi részvételt korlátozza vagy gátolja; valamint a felsőoktatásban részt vevő hallgatók juttatásairól és az általuk fizetendő egyes térítésekről szóló 51/2007. (III. 26.) kormányrendelet alapján*

a) fogyatékosága miatt állandó vagy fokozott felügyeletre, gondozásra szorul, illetve aki fogyatékosága miatt rendszeresen személyi és/vagy technikai segítségnyújtásra és/vagy szolgáltatásra szorul vagy

b) munkaképességét legalább 67%-ban elvesztette vagy legalább 50%-os mértékű egészségkárosodást szenvedett, és ez az állapot egy éve tart vagy előreláthatólag még legalább egy évig fennáll.

3. §

Az Egyetemre jelentkezők, valamint az Egyetem fogyatékkal élő hallgatói a fogyatékoságukra való tekintettel - szakvélemény alapján - a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, illetve a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentésre, vagy annak más módon történő teljesítésére, valamint a vizsgákon alkalmazható segítségnyújtásra a Fogyatékosügyi Bizottság engedélye alapján jogosultak.

4. §

- (1) A fogyatékkal élő jelentkező a felsőoktatási felvételi eljárásról szóló 423/2012. (XII. 29.) Korm. rendelet 24. § (4) bekezdése alapján ugyanazok a kedvezmények illetik meg, mint amelyek a közoktatásról, illetve a köznevelésről szóló jogszabályok alapján megillették.
- (2) Amennyiben a fogyatékkal élő korábban kedvezményben nem részesült vagy ezt nem tudja a törvényi előírásoknak megfelelően igazolni, tanulmányai megkezdésekor és annak során kérvényezheti a kedvezményeket az illetékes kari fogyatékosügyi koordinátornál.

- (3) A fogyatékoság típusa és mértéke szerint az Egyetem által biztosított technikai és személyi segítség, illetve az egyes szolgáltatások igénybevételére és térítésére vonatkozó elbírálás – a törvény adta lehetőségeken belül – a Fogyatékosügyi Bizottság feladata.
- (4) Az engedélyezett, de az Egyetem által nem biztosított személyi és technikai segítségnyújtás és szolgáltatások igénybevételének elbírálása – a törvény adta lehetőségeken belül – a Fogyatékosügyi Bizottság feladata.
- (5) A speciális jegyzetet, illetve jegyzetet helyettesítő más módszerű felkészülést segítő technikai eszközök esetében a tankönyv- és jegyzettámogatás felhasználására a Fogyatékosügyi Bizottság tesz javaslatot.

5. §

- (1) A fogyatékossgal élő hallgató fogyatékossgának típusát és mértékét, annak végleges vagy időszakos voltát a (2) bekezdésben meghatározott szakvéleménnyel igazolja.
- (2) Amennyiben a jelentkező
 - a) fogyatékossga, sajátos nevelési igénye már a középfokú tanulmányok ideje alatt is fennállt, és erre tekintettel a tanulmányai és az érettségi vizsga során kedvezményben részesült, a fogyatékossg, sajátos nevelési igény a megyei (fővárosi) pedagógiai szakszolgálati intézmények, illetve azok megyei vagy országos szakértői bizottságként eljáró tagintézményei (valamint jogelődjeik közül a tanulási képességvizsgáló szakértői és rehabilitációs bizottságok, és az országos szakértői és rehabilitációs bizottságok) által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható.
 - b) fogyatékossga, sajátos nevelési igénye a középfokú tanulmányok ideje alatt nem állt fenn, illetve fogyatékossgra, sajátos nevelési igényre tekintettel a tanulmányai és az érettségi vizsga során kedvezményben nem részesült, a fogyatékossg a rehabilitációs szakértői szerv, illetve annak jogelődei által kibocsátott szakértői véleménnyel igazolható.
- (3) A hallgató fogyatékossgára tekintettel az (1) bekezdés szerinti szakvélemény alapján kérheti a tanulmányi kötelezettségek teljesítése, illetve a vizsgák alóli részleges vagy teljes felmentését vagy azok más módon történő teljesítésének engedélyezését a Fogyatékosügyi Bizottságtól.
- (4) A szakvéleményt a fogyatékossgal élőknek beiratkozáskor/bejelentéskor, de legkésőbb szeptember 30-ig, illetve március 1-jéig kell benyújtania a kari fogyatékosügyi koordinátornak. Ezen határidőktől eltérően méltányolható esetben van lehetőség kérelem benyújtására.
- (5) A fogyatékossgal élő hallgató csak a szakvélemény benyújtása után jogosult a kedvezmények igénybevételére.

6. §

- (1) A fogyatékossgal élő hallgatók, illetve a fogyatékossgal élő jelentkezők felmentésére, segítségére irányuló kérelmet a Fogyatékosügyi Bizottság bírálja el, melynek tagjai az érintett karok fogyatékosügyi koordinátorai, elnöke az egyetemi fogyatékosügyi koordinátor.
- (2) A Bizottság a kérelmekről október 15-ig, illetve március 15-ig dönt. Az év közbeni méltányossági kérelmekről a Bizottság a kérelem benyújtásától számított 15 napon belül dönt. A Bizottság elnöke a határidőt indokolt esetben egy ízben legfeljebb 8 nappal meghosszabbíthatja.
- (3) A fogyatékossgal élő hallgató, illetve fogyatékossgal élő jelentkező a Bizottság határozata ellen a kézhezvételtől számított 15 napon belül fellebbezéssel fordulhat a Felülbírálati Bizottsághoz. A fellebbezéssel kapcsolatos döntésről a hallgatót 15 napon belül értesíteni kell.
- (4) A fogyatékossgal élő hallgatónak a tanév kezdetét követő két héten belül, de legkésőbb a határozat kézhezvételétől számított 5 munkanapon belül tájékoztatnia kell oktatóit a számára adható és az általa igénybe venni kívánt oktatási-és vizsgáztatási kedvezményekről.

7. §

A fogyatékossgal élő hallgató kérelmére a felsőoktatási intézménynek a tanterv előírásaitól részben vagy egészében eltérő követelményeket kell megállapítania, illetve - figyelemmel az Nftv. 49. § (8) bekezdésére - azok teljesítésétől el kell tekintenie jelen szabályzat 8. § (2)-(7) bekezdésben foglalt kedvezmények közül legalább egy, szükség szerint több kedvezmény biztosításával, ha a fogyatékossgat igazoló szakvélemény megállapításai alapján kedvezmény, illetve mentesség biztosítható a hallgató számára.

8. §

- (1) Az egyes fogyatékossgai területeken az alábbi esélyegyenlőséget biztosító feltételek és kedvezmények adhatók a fogyatékossgal élő hallgató részére:
- (2) Mozgáskorlátozott hallgató esetében alkalmazható kedvezmények
 - a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - d) mentesítés a manuális készségeket igénylő feladatok alól azzal, hogy az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - e) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak használatának lehetővé tétele,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) az intézményi ügyintézőkhez személyi segítő biztosítása.
- (3) Hallássérült hallgató (siket, nagyothalló) esetében alkalmazható kedvezmények
 - a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése, szóbeli vizsgáztatás során - hallgatói igény esetén - jelnyelvi vagy orális tolmács biztosítása,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,

- d) az érthetőség és a megértés szempontjából az előadásokon és vizsgákon az elhangzottak egyidejű írásban való megjelenítése a hallgató részére,
 - e) minden vizsgáztatás alkalmával segédeszközök, vizuális szemléltetés biztosítása,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) az intézményi ügyintézőkhez személyi segítő, jegyzetelő tolmács, jelnyelvi tolmács biztosítása.
- (4) Látássérült hallgató (vak, gyengénlátó) esetében alkalmazható kedvezmények
- a) a gyakorlati követelmények teljesítése alóli részleges vagy teljes felmentés, illetve annak más formában történő teljesítése,
 - b) az írásbeli vizsgák helyett a szóbeli vizsga, illetve az írásbeli számonkérés esetén speciális technikai eszközök használata,
 - c) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - d) mentesítés a manuális, vizuális készségeket igénylő feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - e) az előadások, gyakorlatok és vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan, pontírásban vagy nagyításban történő hozzáférhetősége,
 - f) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - g) az intézményi ügyintézőkhez személyi segítő biztosítása.
- (5) Beszédfogyatékos (diszfázia, diszlália, diszfónia, dadogás, hadarás, afázia, orrhangzós beszéd, dizartria, mutizmus, súlyos beszédészlelési és beszédmegértési zavar, centrális pöszeség, megkésett beszédfejlődés) hallgató esetében alkalmazható kedvezmények
- a) a szóbeli vizsga helyett írásbeli vizsga, és a számonkérések esetén speciális technikai eszközök használata,
 - b) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - c) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - d) az intézményi ügyintézőkhez személyi segítő biztosítása.
- (6) Pszichés fejlődési zavarral küzdő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények
- a) a diszlexiás-diszgráfiás-diszortográfiás hallgatónál:
 - aa) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - ab) írásbeli vizsga esetén a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - ac) a vizsgán a szükséges segédeszközök (különösen számítógép, írógép, helyesírási szótár, értelmező szótár, szinonima szótár) biztosítása,
 - ad) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól;
 - b) a diszkalkuliás hallgatónál:
 - ba) mentesítés a számítási feladatok alól, de az elméleti ismeretek megkövetelhetők,
 - bb) a vizsgák alkalmával mindazon segédeszközök használata, amelyekkel a hallgató a tanulmányai során korábban is dolgozott (különösen táblázatok, számológép, konfiguráció, mechanikus és manipulatív eszközök), továbbá hosszabb felkészülési idő biztosítása;
 - c) a hiperaktív, figyelemzavarral küzdő hallgatónál:
 - ca) az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - cb) a nem fogyatékossgal élő hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő biztosítása,
 - cc) vizsgáknál a hallgató várakozási idejének minimálisra csökkentése,
 - cd) az írásbeli feladatok megoldásához szükséges speciális eszközök, berendezési tárgyak alkalmazása,

- ce) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása, vagy a vizsga helyiségének elhagyása nélküli szünetek, vagy mozgásos aktivitás engedélyezése, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
 - cf) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
 - cg) az egyéni sajátosságok függvényében a szóbeli vizsgáztatás során - hallgatói igény esetén - a kérdések leírása vagy többszöri megisméltése, komplex kérdések részegységekre történő lebontása, segítség az elvárások és kérdések tisztázásához,
 - ch) az előadások, gyakorlatok és vizsgák alkalmával a kérdések, tételek hanghordozó eszközön, digitálisan történő hozzáférhetősége,
 - ci) az intézményi ügyintézéshez személyi segítő biztosítása;
 - d) a magatartásszabályozási zavarral (szocio-adaptív folyamatok zavarai, az érzelmi kontroll, ön-, vagy mások felé irányuló agresszió, a szorongás, az én-szabályozás gyengeségét mutató magatartásjellemzők, az alkalmazkodóképesség, a célirányos viselkedés, az önszervezés, valamint a metakogníció eltérő fejlődésével) küzdő hallgatóknak:
 - da) az írásbeli vizsga szóbelivel, a szóbeli vizsga írásbelivel történő helyettesítése,
 - db) a hosszabb időtartamú vizsga több részletben való megtartása vagy szünetek engedélyezése, az egyéni késztetések, érzelmi megnyilvánulások tolerálása,
 - dc) külön vizsga a többi hallgatótól elkülönítetten,
 - dd) a szóbeli vizsgáztatás során - hallgatói igény esetén - a kérdések leírása, az elvárások és kérdések tisztázása, a feltett kérdések, utasítások megfogalmazásának egyszerűsítése, pontosítása,
 - de) a nem fogyatékos hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - df) az intézményi ügyintézéshez személyi segítő biztosítása.
- (7) Az autizmussal élő hallgató esetében alkalmazható kedvezmények
- a) a számonkérés körülményeinek a hallgató speciális szükségleteihez alakítása, az írásbeli vizsga helyett szóbeli vizsga vagy szóbeli helyett írásbeli vizsga,
 - b) számonkérés során segítségadás az elvárások és kérdések tisztázásához, szóbeli vizsgánál a feltett kérdések, utasítások írásban való megjelenítése, megfogalmazásuk egyszerűsítése,
 - c) a nem fogyatékos hallgatókra megállapított felkészülési időnél hosszabb felkészülési idő,
 - d) mind a kurzusok, mind a számonkérés során speciális eszközök (elsősorban hangrögzítő eszköz, számítógép, értelmező szótár, egyéb támogató, infokommunikációs technológiák) alkalmazása,
 - e) mentesítés a nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alól,
 - f) a fejlődési zavarából következő nehézségek miatt egyes gyakorlati követelmények alóli mentesítés, vagy ezek teljesítésének megfelelő, nem gyakorlati feladatokkal való helyettesítése,
 - g) az intézményi ügyintézéshez személyi segítő biztosítása.

9. §

- (1) Halmozott fogyatékoság esetén a 8. § (2)-(7) bekezdésben foglalt előnyben részesítések bármelyike adható, figyelembe véve a hallgató egyéni szükségleteit.
- (2) Indokolt esetben a hallgató kérelmére, a szakvélemény alapján a Bizottság a 8. § (2)-(7) bekezdésekben szabályozott kedvezményektől eltérő, további vagy más kedvezményt is biztosíthat a hallgató részére.
- (3) A felkészüléshez biztosítható hosszabb felkészülési időt a nem fogyatékos hallgatók esetében megállapított időtartamhoz képest legalább 30%-kal hosszabb időtartamban kell

megállapítani. A Bizottság ezt az időtartamot meghaladó mértékben engedélyezheti hosszabb felkészülési idő igénybevételét.

- (4) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés a doktori képzés tekintetében nem illeti meg a doktori képzésre jelentkező hallgatót, a doktorandusz hallgatót illetve a doktorjelöltet.
- (5) A nyelvvizsga vagy annak egy része, illetve szintje alóli mentesítés megilleti azt a fogyatékkal élő volt hallgatót, aki záróvizsgát tett és hallgatói jogviszonya megszűnt, de a szakképzettség megszerzéséhez szükséges nyelvvizsga kötelezettségét nem teljesítette.

10. §

- (1) A fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak segítésére egyetemi és kari koordinátor kerül kijelölésre. A kari koordinátorok munkáját az egyetemi fogyatékosügyi koordinátor segíti.
- (2) Az egyetemi fogyatékosügyi koordinátort a rektor, a kari koordinátorokat a dékán bízta meg.
- (3) A koordinátornak felsőfokú végzettséggel, valamint fogyatékosügyi kompetenciákkal vagy fogyatékosügyi szakmai gyakorlattal kell rendelkeznie.
- (4) A kari koordinátor feladata
 - a) a fogyatékkal élő hallgatók által benyújtott kérelmek elbírálását végző bizottság munkájában való részvétel,
 - b) a fogyatékkal élő hallgatókkal, azok személyes segítőivel, valamint az Egyetem hallgatóival való kapcsolattartás,
 - c) a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányai, vizsgái során alkalmazható segítségnyújtási lehetőségek biztosítása, illetve szorgalmi időszakban a fogyatékkal élő hallgatók által igényelt konzultációs lehetőségek megszervezése,
 - d) a fogyatékkal élő hallgatók tanulmányainak segítését szolgáló normatív támogatás felhasználására, a segítségnyújtáshoz szükséges tárgyi eszközök beszerzésére történő javaslattétel,
 - e) a fogyatékkal élő hallgatók létszámának folyamatos és az adatvédelmi rendelkezések betartásával történő nyilvántartása, és az adatok statisztikai célú felhasználásának biztosítása,
 - f) a fogyatékkal élő hallgatók feltárása,
 - g) a beiratkozást követő 60 napon belül a fogyatékkal élő hallgatók statisztikai adatainak a Tanulmányi Hivatal/Tanulmányi Osztály és az egyetemi fogyatékosügyi koordinátor részére történő jelentése.
- (5) A fogyatékkal élő hallgatók a kari koordinátor munkáját évente véleményezik, és annak eredményét a koordinátor kijelölésénél figyelembe kell venni.
- (6) Az egyetemi fogyatékosügyi koordinátor feladatai különösen:
 - a) kapcsolattartás a kari koordinátorokkal,
 - b) egyetemi szintű nyilvántartások, statisztikák, jelentések készítése,
 - c) a Fogyatékosügyi Bizottság vezetése,
 - d) a vonatkozó jogszabályi változások figyelemmel kísérése.
- (7) Az egyetemi fogyatékosügyi koordinátor a (6) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásáért díjazásban részesül, a kari koordinátorok a (4) bekezdésben meghatározott feladatok ellátásáért díjazásban részesülhetnek.

11. §

- (1) Jelen szabályzatot a Szenátus 2015. július 13-i ülésén fogadta el, ezzel egyidejűleg a tárgyban kiadott korábbi szabályozás hatályát veszíti.
- (2) Jelen szabályzat az elfogadást követő napon lép hatályba.

Dr. Rostoványi Zsolt
rektor

A kiadmány hitelül:

Dr. Sárközi-Kerecsi Marica
a Szenátus titkára